

Frånvaroanalys

Barn- och ungdomsförvaltningen

Läsåret 2024/2025

1. Elevers frånvaro

Närvarofrämjande arbete och arbete för att motverka och minska frånvaro är ett av barn- och ungdomsnämndens prioriterade utvecklingsområden.

Elever i förskoleklassen, grundskolan och i den anpassade grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev utan giltigt skäl uteblir ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag (skollagen 2010:800 7 kap. § 17). Om en elev har upprepade eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds, om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen (skollagen 2010:800 7 kap. § 19a).

Utredningen ska visa på orsakerna till elevens frånvaro och i förekommande fall mynna ut i åtgärder för att elevens närvaro ska öka. Åtgärder och uppföljningar av åtgärder för en elev dokumenteras i en handlingsplan. Beroende på elevens behov kan handlingsplanen innehålla ett brett spektrum av olika åtgärder eller bestå av mer riktade insatser.

Som en del av huvudmannens systematiska kvalitetsarbete enligt 4 kap. skollagen (2010:800) genomförs en uppföljning av elevers frånvaro på skolenhetsnivå tre gånger per läsår. Skolenheterna följer i sitt systematiska kvalitetsarbete även upp resultatet avseende hela läsåret. Mätperioderna är följande:

Mätperiod 1: Skolstartsdagen till och med fredag v. 43.

Mätperiod 2: Måndag v. 44 till och med fredag v. 8.

Mätperiod 3: Måndag v. 9 till och med skolavslutningen.

I analysarbetet följs elevers frånvaro i fyra frånvarointervall räknade i procent: 0-14,9, 15-24,9, 25-49,9 och 50-100 procent.

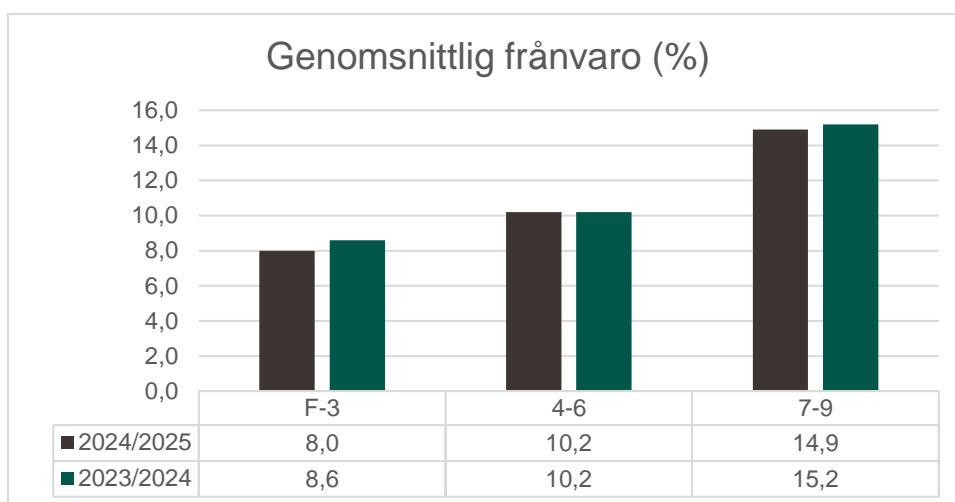
Skolfrånvaro består av alla sorters frånvaro, både anmäld och oanmäld. Till frånvaro räknas när eleven är borta del av lektion, hela lektioner och hela skoldagar som eleven borde varit på enligt schemaläggningen.

Huvudmannens samlade rapportering av frånvaro görs en gång per termin. Uppföljningen efter höstterminens slut innefattar statistik för mätperiod 1 och för hela höstterminen. Uppföljningen efter vårterminens slut innefattar samtliga mätperioder och hela läsåret.

1.1. Genomsnittlig frånvaro läsåret 2024/2025

Från och med läsåret 2024/2025 används ett nytt sätt att följa frånvarostatistiken. Datan grundar sig, på samma sätt som tidigare, på de registreringar av elevernas närvaro och frånvaro som görs i systemet Skola24 men statistiken sammanställs på ett annat sätt.

För att öka jämförbarheten med riket och andra kommuner, i de fall dessa publiceras av olika myndigheter eller organisationer, görs uppföljningen i form av ett mått på den genomsnittliga frånvaron mätt i procent av tiden som eleven ska delta i undervisning. Statistiken finns i dagsläget inte tillgänglig uppdelad på flickor respektive pojkar.

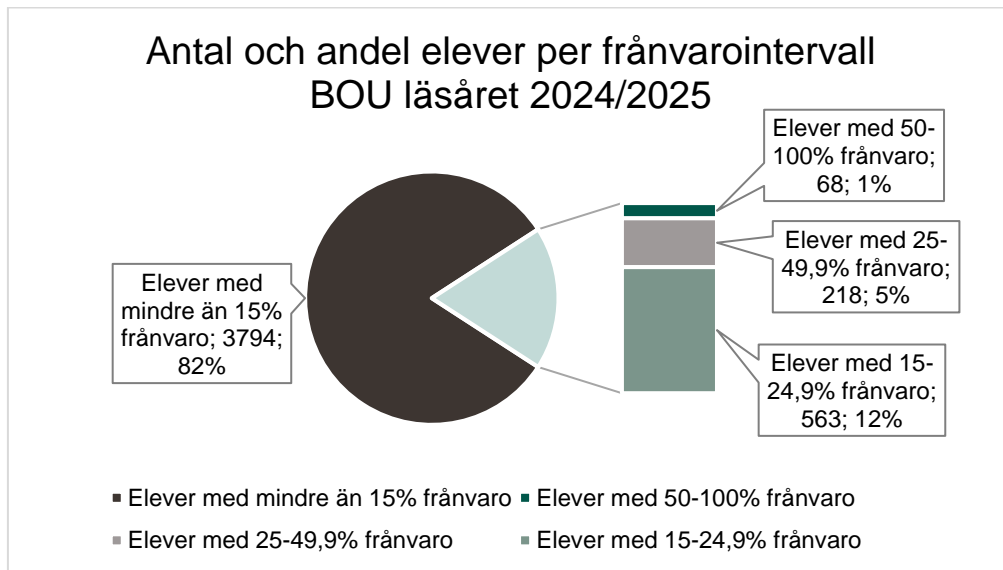

Den genomsnittliga frånvaron per elev följs upp för andra läsåret i rad. Det finns ingen möjlighet att jämföra längre bakåt i tiden.

Frånvaron minskar något i F till 3 och i årskurs 7 till 9, medan den är oförändrad i årskurs 4 till 6.

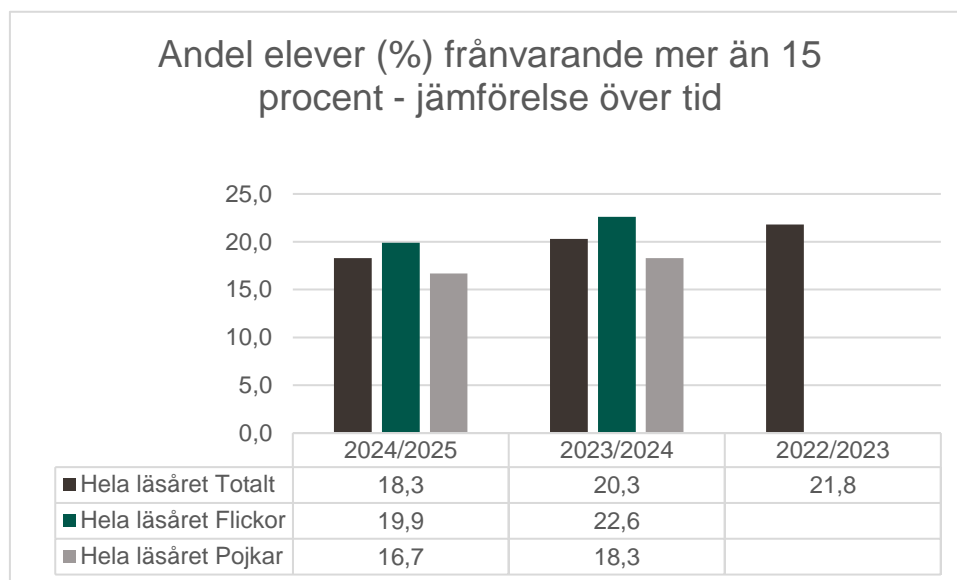
1.2. Frånvaro per frånvarointervall hela läsåret 2024/2025

Nedanstående redovisning av frånvaro grundar sig på siffror uttagna ur Skola24 på skolenheterna. Skolenheterna har sedan rapporterat in sin statistik vilken sammanställs på huvudmannanivå inför detta ärende. Statistiken har samlats in på samma sätt under flera år varför jämförelser två år tillbaka i tiden är möjliga att göra.

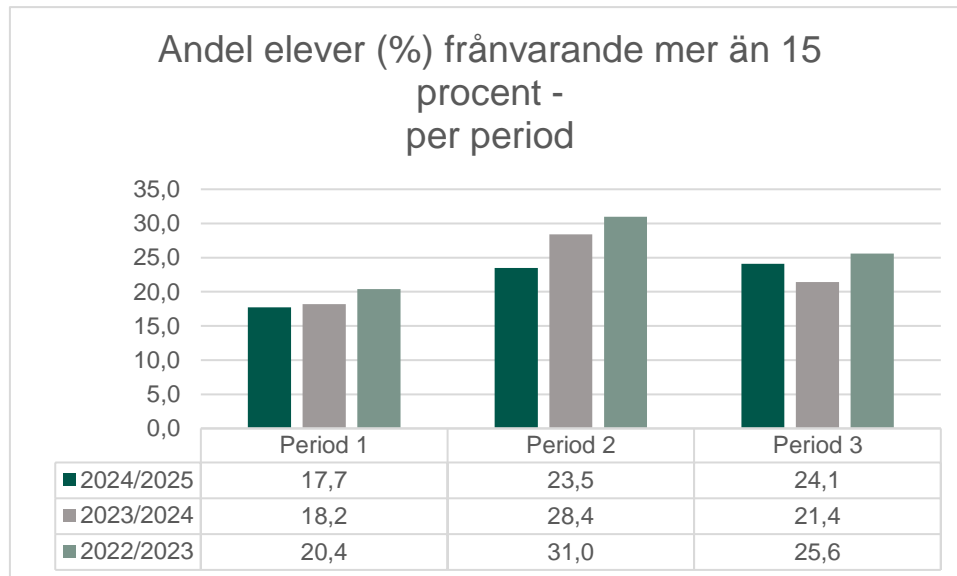
Även utifrån detta statistiska underlag syns minskad frånvaro jämfört med föregående läsår. Andelen elever som var frånvarande mindre än 15 procent har ökat, från 79,7 procent läsåret 2023/2024 till 81,7 procent läsåret 2024/2025. Följaktligen har andelen elever som hade en högre frånvaro än 15 procent minskat från 20,3 procent till 18,3 procent.

1.2.1 Andelen elever frånvarande mer än 15 procent per läsår – jämförelse mellan flickor och pojkar

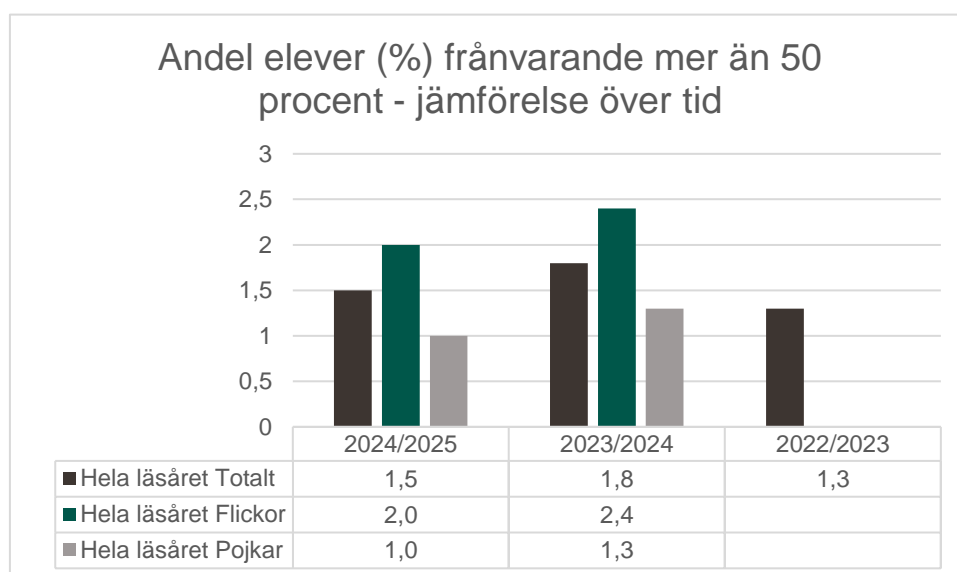
Andelen elever som är frånvarande mer än 15 procent sjunker för såväl flickor som pojkar. Med utgångspunkt i detta sätt att sammanställa statistiken är frånvaron högre bland flickor än pojkar (för läsåret 2022/2023 saknas könssuppdelad statistik).

1.2.2 Andelen elever frånvarande mer än 15 procent – jämförelse mellan perioder jämförelse över tid

Den positiva utvecklingen av närvaron som syns avseende helåret och period 1 och 2 läsåret 2024/2025 syns inte i period 3. Istället är andelen elever som är frånvarande mer än 15 procent högre än föregående år och högre än under period 2. Om detta beror på naturliga variationer eller om det är ett tecken på att minskningen i frånvaron som syns i helårsuppföljningarna bromsar in under slutet av läsåret 2024/2025 går inte att bedöma.

1.2.3 Andelen elever frånvarande mer än 50 procent – jämförelse över tid

Andelen elever som är frånvarande mer än 50 procent minskar mellan läsåren 2023/2024 och 2024/2025. Minskningen syns såväl för flickor som för pojkar.

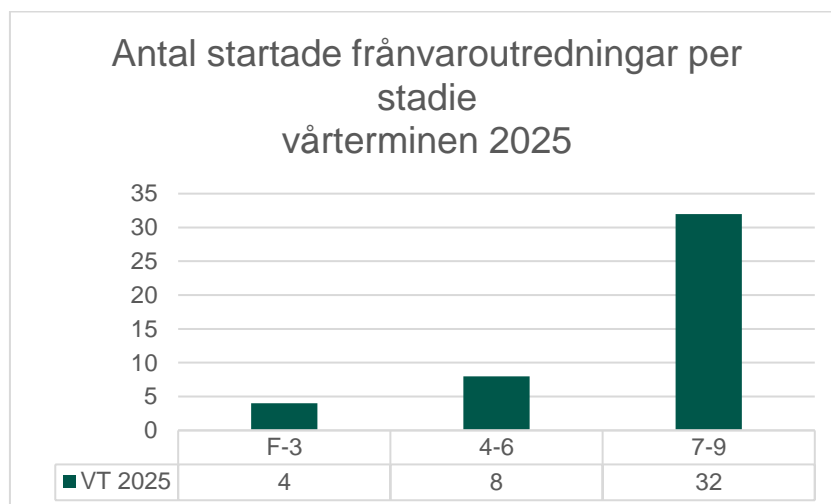
På lång sikt förväntas en lägre total frånvaro resultera i en minskning av antalet elever som utvecklar en problematisk skolfrånvaro. I och med den totalt sett minskande frånvaron är det därför av extra vikt att följa andelen elever med mer än 50 procents frånvaro.

1.3. Inledda frånvaroutredningar

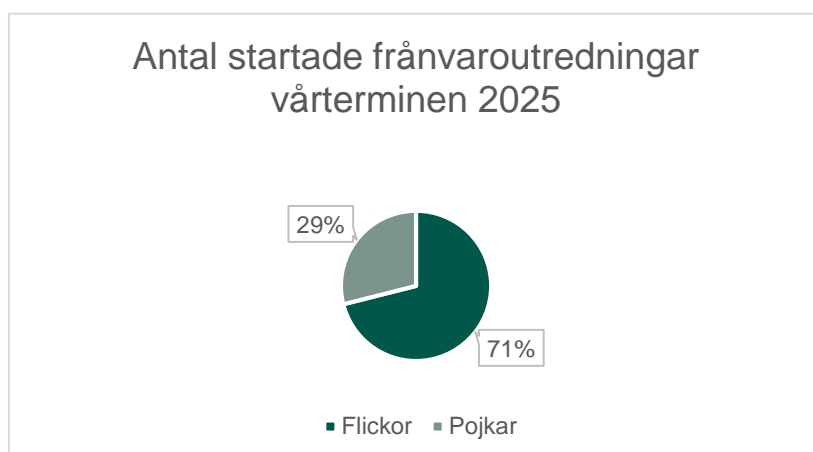
Innan en frånvaroutredning påbörjas sker ett arbete enligt en rutin där mentor/klasslärare tar kontakt och för samtal med elevens vårdnadshavare och i förekommande fall även med eleven, i syfte att bedöma om frånvaron behöver utredas. Detta är det första steget i arbetet, men det är också en viktig tidig insats. Mycket av den frånvaro som skulle kunna utvecklas till problematisk på sikt kan förebyggas genom tidiga insatser. Det kan också vid de tidiga samtalen framkomma att det är obehövligt med en frånvaroutredning. Exempel på fall där det är obehövligt med en frånvaroutredning är vid beviljade ledigheter och sjukdomsperioder där det är uppenbart att det inte finns någon koppling till förhållanden i framförallt skola eller hem, till exempel enstaka tillfällen med influensa. Detta är en bedömning som görs av rektor.

Barn- och ungdomsnämnden har tidigare följt antalet elever som har problematisk skolfrånvaro genom sammanställningar av pågående handlingsplaner för ökad närvaro. Enligt 7 kap. § 19a i skollagen (2010:800) ska rektorn, när en utredning om en elevs frånvaro har inletts, se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen. Vikten av att detta görs har påpekats av kommunrevisionen i en granskning av barn- och ungdomsnämndens uppföljning av skolplikt och frånvaro i grundskolan genomförd under 2024. Med anledningen av revisionens rekommendationer har ett nytt system för anmälan till huvudmannen utarbetats och prövats under hösten 2024.

Systemet används fullt ut från och med vårterminen 2025. I detta ingår att barn- och ungdomsnämnden vid varje sammanträde får meddelande om antalet anmälningar om startade frånvaroutredningar under närmast föregående månad, utöver att statistik presenteras i detta ärende. Från och med läsåret 2025/2026 kommer statistik avseende startade frånvaroutredningar för hela läsåret att kunna presenteras.

Under vårterminen 2025 startades 44 utredningar om frånvaro. Majoriteten av dessa gäller elever i högstadiet.

Av de 44 startade utredningarna avser 71 procent flickor och 29 procent pojkar.

Såväl fördelningen mellan elevernas ålder som mellan flickor och pojkar svarar mot det övergripande mönstret i frånvarostatistiken som helhet. Omfattningen av den problematiska skolfrånvaron, som kräver att en utredning genomförs, ökar med stigande ålder med en tydlig övervikt av antalet flickor.

1.4. Slutsatser

Den totala närvaron ökar, vilket visar att det närvarofrämjande arbete som görs på skolorna har effekt. Det kan också vara en del i en nationell trend med högre skolnärvaro, men beroende på att nationell statistik saknas går det inte att säga säkert. Barn- och ungdomsförvaltningen konstaterar att det fortsatt behöver fortgå ett aktivt arbete på skolorna för att långsiktigt säkerställa hög närvaro och för att förebygga problematisk frånvaro.

Den mer omfattande frånvaron minskar något även om antalet elever med problematisk skolfrånvaro fortfarande bedöms som för högt. Från och med höstterminen 2025 påbörjas de riktade insatserna på högstadieskolorna när de nya socialpedagogerna startar upp sitt arbete. Särskilda och fördjupade uppföljningar av resultatet av socialpedagogernas arbete kommer att genomföras och rapporteras i detta ärende under kommande år.